

KULIARZ ZACHODNI

KRAKÓW
ul. Św. Anny 12.
Biblioteka Jagiell.

»ISKRA«

ROK XXVIII

Niedziela 16 maja 1937 r.

Nr. 133

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
Piłsudskiego 4 Telef.: Red. 41064, Adm. 41073

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa
uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnowieniem do dnia i przesyła pocztowa
ZŁ. 2.50

ROWERY—MOTOROWERY

z silnikiem Sachs,
wolne od prawa jazdy i podatku — poleca na dogodnych warunkach
A. UKULSKI, Katowice, ul. 3-go Maja 20

Nadzwyczajny zjazd ZWIĄZKU LEGIONISTÓW

WARSZAWA, 15.5. (tel. wł.) Komenda naczelna Związku Legionistów Polskich zwołała na 24 bm. do Warszawy nadzwyczajny walny zjazd delegatów.

W Brześciu spokój -- w okolicach miasta rozruchy antyżyd.

BRZEŚĆ n-BUGIEM, 15.5. (tel. wł.) W ciągu piątku wiadomości o zaborstwie dokonywanym przez żmudnia żydowskiego na osobie śp. Stefana Kędziory rozszedła się po miastach i miasteczkach położonych w pobliżu Brześcia. W Kobryniu, Terespolu, Czarniawczycach i Siedlech, doszło do zająć antysemitów.

WARSZAWA, 15.5. (tel. wł.) W związku z wypadkami w Brześciu odbyło się w Warszawie zebranie hurtowników żydowskich branży włókienniczej

z Giesiej, Nalewek i Miodowej. Na tym zebraniu zastanawiano się nad sytuacją kupców żydowskich z Brześcia. Postanowiono prolongować im na okres dłuższy wszystkie weksle, udzielić nowego kredytu i przyjąć z pomocą gotówkową.

W tym celu zebrani uchwalili zwrócić się do komitatu pomocy żydom z odpowiednim apelem i jednocześnie zebrali pewną kwotę pieniędzy na cele przyszłego z pomocą kupcom żydowskim w Brześciu.

udoskonalona jakość
Karo Franch
w praktycznych kostkach!

Dnia 15-go b.m. zmarł w Katowicach po krótkich lecz ciężkich cierpieniach nasz długoletni Prezes Zarządu Konsul Szwedzki

WŁODZIMIERZ MAUVE

W ś.p. Zmarłym tracimy cennego współpracownika i ogólnie S.p. Zmarłego zachowany na zawsze we wdzięcznej i trwałej

szanowanego i poważanego dzięki zaletom Śwego charakteru. pamięci.

Fabryka Portland Cementu
„KLUCZE” Sp. Akc.
w likwidacji

Krwawe bunty chłopskie w Sowietach

Chłopi palą i niszczą kolchozy

MOSKWA, 15.5. — Niesatysfakcja w kolchozach stale wzrasta tak, że dochodzi do ustawicznych zaburzeń pomiędzy chłopami antykomunistycznymi, oraz kolchoznikami komunistami.

I tak, że Smoleńsk donoszą, że grupy chłopów nastrojonych antykomunistycznie napadły na kolchoz „Krasnyj Izbiorowiec”, podpalały zabudowania na znak protestu przeciwko stałemu brakowi żywności.

Kilku rolników, którzy chcieli przedzwiedzać temu sabotażowi, chłopci poбили.

Spalono również wszystkie narzędzia oraz bydło kolchoz.

Z nad Wołgi znów przychodzi wiadomości, że niestanne tarcia pomiędzy kolchoznikami a chłopami antykomunistami wytworzyły ciężką sytuację pogłębianą jeszcze przez stały brak żywności.

Ostatnio doszło w miejscowości — Smiejewka do takiego starcia, w toku którego zabito 7 komunistów, a kilkunastu ciężko rannych odwieziono do szpitala.

STRASZLIWA NEDZA NA WSIE SOWIECKIEJ

MOSKWA, 15.5. — Stosunki panujące w kolchozach obracają następujące cyfry: w jednym z kolchozów okręgu moskiewskiego w roku ub. kolchoźnicy pracowali od 120 do 210 t. zw. „pracodni”. Otrzymywali za każdy „pracodzień” po 35g. kartofli i 25 do 30 kopiejek, co łącznie wynosi około 150 rubli rocznie.

Mimo tego niedanego wynagrodzenia rząd z całą bezwzględnością ścigał podatki i każdy członek kolchozu musiał tytułem podatku oddać 85 kg. mięsa oraz 170 litrów młaka. Stosunki spraw zaczęły być fatalne.

W zimie sprzedawano tylko po jednym kilogramie chleba na osobę, ale prawo nabycia mieli właściwie tylko dygnitarze partyjni władz kolchozów, gdyż innym członkom siołdę nie sprzedawano w ogóle chleba i musieli się oni żywić wyłącznie kartoflami. Wobec bra

ku paszy dla bydła, ubito połowę żywego inwentarza.

LENINGRAD, 15.5. Wydajność pracy robotników zatrudnionych przy robotach leśnych i w kopalniach Karzeli zmniejsza się znacznie na skutek braku żywności.

Na tym też robotnicy budujący most w miejscowości Soborku, zastakowali kierujących robotami Pietrowa i Krizina. Oddali milicji, które przybyły z pomocą z trudem ocalili ich z rąk robotników.

Dymisja rządu Caballero

BERLIN, 15.5. (tel. wł.) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Paryża, że rząd hiszpański Largo Caballero podał się do dymisji. Prezydent Aznara podjął natychmiastowe rozmowy, celem utworzenia nowego rządu.

Prezydent Aznara powierzył dotychczasowemu premierowi Largo Caballero misję utworzenia nowego rządu hiszpańskiego.

Largo Caballero przyjął misję tworzenia nowego rządu. Owiadczył on, że będzie się starał utworzyć nowy rząd w najbliższym czasie. Zamierza on utworzyć rząd na szerokiej podstawie demokratycznej i pragnie, by w całym kraju były reprezentowane wszystkie większe partie antyfaszystowskie. Do nowego rządu wejdą prawdopodobnie wszyscy wybitniejsi ministrowie obecnego rządu.

PARYŻ, 15.5. (tel. wł.) Z Barcelony donoszą o zamachu anarchistów na życie gen. Pozasa, syrującego okazywać na władzę dyktatoraś w Katalonii i tw. „hiszpańskiego Dzierżyńskiego”. Do gen. Pozasa, jedynego ówczesnym samochodem dano kilkanaście strzałów. Gen. Pozas wyszedł bez szwanku; jednak z kul zraniła adiutanta dyktatora. Sprawców zamachu nie ujęto.

Prymas Polski

U OJCA ŚW.

RZYM, 15.5. — Papież Pius XI przyjął wczoraj w Castel Gandolfo na prywatnej audyencji prymasa Polski ks. kardynała Hlonda.

Do południa odbyło się przyjęcie na cześć kardynała Hlonda, wybrane przez radę ambasady przy Watykanie Janikowskiego i jego małżonkę.

LEON ALTBACH

ADWOKAT

przeniósł swą kancelarię

niezszacując się dotychczas przy ul. Siemkiewicza 17-a do domu położonego w Sosnowcu przy ul. PIŁSUDSKIEGO 1.
(Tel. 624-88) 2229

P. Prezydent R. P.

ZAPROSZONY DO WISŁY NA ŚWIĘTO GÓR

WARSZAWA, 15.5. (tel. wł.) Pan Prezydent R. P. przyjął wczoraj p. ministra spraw wojskowych gen. Kasprzyckiego, jako przewodniczącego Związku Ziemi Górskich, oraz wiceprzewodniczącego tego Związku wiceministra komunikacji Bokkowskiego, którzy zaprosili P. Prezydenta na uroczystości Święta Gór, mające się odbyć w r. w. WISŁE.

Szybowcowy rekord światowy

POBIŁA POLKA

LWÓW, 15.5. — Wczoraj o godz. 8.38 wystartowała w Bezmiechowej p. Wanda Modliłowska, członkini Aeroklubu Pomorskiego, do lotu na szybowcu typu „Komar” i utrzymała się w powietrzu przez 24 godziny 14 minut. Lądowanie nastąpiło dziś o godz. 8.52.

P. Modliłowska podwyższyła o 10 godzin światowy kobiecy rekord długotrwałości lotu na szybowcu, a poprzedni polski rekord p. Dyrzygły o 2 godziny.

15.V. TARGI KATOWICKIE — OTWARTE!

Zapraszamy wszystkich do zwiedzania!

1.VI. WYSTAWA RADIOWA—WIELKI DZIAŁ SAMOCHODOWY—WESOŁE MIASTECZKO!

Tereny wystawowe przy parku Kościuszki — Katowice, tel. 300-71

Interpelacja w węgierskiej Izbie w sprawie prześladowań katolików w Niemczech

Na ręce prezydenta Izby węgierskiej wpłynęła w piątek pismem interpelacja posła hr. Jerego Szecsenyi w sprawie prześladowań religijnych w Niemczech. Interpelant pisał, że w Niemczech, w ogólnocie. W motywach do interpelacji poseł Szecsenyi wymienia szereg wypadków jaskrawego naruszenia zagwarantowanej konfederacji wolności wyznania katolickiego i domaga się, by rząd węgierski zwrócił uwagę miarodajnych czynników (Rządzie Rzeszy, że stosowanie represji wobec Kościoła katolickiego w Niemczech obraża umiemy religijny naród węgierski, co musi się odbić nie tylko na stosunkach między obu państwami.

Jak słychać, zwrócono się z wielką siłą do posła Szecsenyi z prośbą, by o interesie dobrych stosunków między Budapesztem a Berlinem wycofał wniosek, względnie nie poruszał tego drażliwego tematu. Zwrócił temu posłowi Szecsenyi że względnie zadowolony nie mógł i nie chciał wycofać zażądania. Sprawa ta była w kuluarach parlamentu węgierskiego jedynym przedmiotem dyskusji, przy czym głośniej katolicy, grupujący się w partii chrześcijańsko-gospodarskiej stanęli bezwzględnie po stronie interpelanta. Stanowisko rządu jest niezwykłe

trudne. Swego czasu, gdy na porządku dziennym obrad izby węgierskiej stała sprawa prześladowań katolików w Meksyku iżna wystąpiła jednogłośnie przeciwko barbarzyńskim praktykom, stosowanym przez rząd meksykański wobec katolików. Wówczas rząd solidaryzował się z tą postawą. Gdyby więc teraz rząd i większość izby zachowała się opornie wobec wniosku hr. Szecsenyi, znaczyłoby to, że w sprawach wiary Węgry stosują podwójną miarę.

Za wielkie utopię na rzecz rządu uważać należy fakt, że interpelacja, w sprawie prześladowań katolików w Niemczech, poseł Szecsenyi wniosła pismem, co umożliwi odpowiedź również drogą pismem i zamknięcie przy kres dla Niemiec dyskusji.

100 tys. zł. z BGK.

DLA KAS KREDYTU BEZPROCENTOWYCH.

Uznając konieczność niesienia pomocy finansowej ludziom tworzącym się chrześcijańskim kasom kredytu bezprocentowym, Bank Gospodarstwa Krajowego zarezerwował na ten cel kwotę 100 tys. złotych. Spośród podobnie jak sędziwy ustalony w najbliższym czasie.

Pomoc kredytowa dla kasdek z porządku tych kas wahać się będzie od 1.000 do 1.500 zł.

DZIEŁO RĄK POLSKIEGO ROBOTNIKA.

100.000 kilogramów mydła warzy się jednocześnie w kotłach zakładów Schicht-Lever w Warszawie. Tylko ogromne uznanie, jakim się cieszy mydło Jelef Schicht umożliwiło zdobycie tego rekordu, a na takie uznanie zasłużył może tylko rzeczywiście dobre mydło.

MYDŁO JELEF SCHICHT

WYRÓB KRAJOWY

NA DRODZIE DO ŁK WILACJI

„WOJNY DOMOWEJ“

Nie będzie przesady, jeżeli powiemy, że organizacyjne zebranie „Obozu Jedności Narodowej“, które miało się w dniu 14 bm., wiera nową kartę życia społeczno-politycznego w Zagłębiu. Na sali zgromadzieli się ludzie, którzy do niedawna znajdowali się w wojnie, po różnych stronach barykad. Teraz z taką dziwną pasją stawialiśmy wódną społeczeństwa, od pierwszych chwil odzyskania niepodległości. Umiemyśmy jednemu się do prowadzenia walki zewnętrznej, ponad naszą siłę, zawała się, było zaskiwowanie „wojny domowej“ — wedle określenia słynnego publicysty i wybitnego działacza narodowego Jana Rembinielskiego. Z zadziwieniem godnym lepszej sprawy toczono spory o to, kto jest większym „pańswowcem“ lub „narodowcem“. W ośmiu potęgach i z góry iście osadno porównano to takich, organizacyjnych przeciwników politycznych.

Nie zauważono, że korzystał na tym ten trzeci, występujący bądź jako „mniejsześciowiec“, bądź jako komunista.

A może i zauważono, ale znowu brkło sily, czy odwagi, aby spojrzawszy nieczywiście w oczy i zrozumieć tękę polityczną z serca wygłaszać rękę i powiedzieć:

— Iżemby budować Polskę razem. Zdawał się, że nie stać nas na taki wysiłek. Na szczęście — zdawał się. Zebranie organizacyjne Obozu Jedności Narodowego Zagłębia Da polskiego, nastroj powstają na sali mogły przekonać największego wroga zgody narodowej — zjednoczenie jest możliwe, iż barykady rozdzielają, a nie pniezby monej konkurencji, łatwo rozbiłszy się pod działaniem dobrej woli, szczerzeji patriotycznej myśli ośmielającej całość sprawy narodowej i państwowej, a nie odcinki wąskiego pętlarni aspiracji i ambicji politycznych partii czy ludzi.

Najbardziej będzie pojął do przeobrażenia dokonane w psychice politycznej społeczeństwa, tym ludźmi, którzy myślą kategoriami z trzech kilkunastu lat, albo i dawniej, którym się zdaje, iż samowidza obywatelska znajduje swój pełny wyraz jedynie w dyskutowaniu i omawianiu programów politycznych na wiecach, którym wstrząs się wydaje iż ideaowe umiowanie społeczeństwa i kształtowanie się jego stosunku obywatelskiego do państwa powinno się odbywać w bezwzględnie poddanu nakazom dogmatów wypracowanym „z góry“, choćby był tylko

niedopowiedzialna demagogia.

Ozód dla tych wszystkich „raz“, z który uprzedzonych do możliwości pojedynania, mających ambicję i przekonania uważania za najlepsze to co „ja“ robię — powstanie Obozu Zjednoczenia Narodowego wydaje się czymś nie realnym. Z góry zakładają, iż to musi być coś innego tylko dawne „BBWR“, zgóry zakładają, iż z tego musi powstać „Jedność Narodowa“, z góry zakładają, że dokładają polowników. Koca, to tylko słowa, które nie będą realizowane, a rzeczone i realne umiowanie „raz“ jedna kwestii żywej, to tylko lepi na który trzeba wyłożyć społeczeństwo.

Oczywiście, gdy ktoś w ten sposób się odnosi, dyskutować z nim, aby przekonywać go nie można. Zaczekać może kilka lat, aż fakty go przekonają. Tym

to żłowią wówczas może, iż stracił kilka lat w bierności lub pałowej krytyce, gdy mógł wykonać czynny udział w budowaniu Wielkiej Polski.

Inną metodą działania, innym sposobem podchodzenia do codziennych problemów życia, różnić będzie Oboz Zjednoczenia Narodowego od dotychczasowych zwycięzów panujących w partiach. Konkretnie cele, konkretne zagadnienia — których osiągnięcie lub rozwiązanie wymaga społecznego działania — oto iść! — cecha Obozu. Nie z fraszek, nie z prater demagogii, nie z bezmierzędliwej, demoralizującej wojewodnia.

Przykład, jakie mają być konkretne zagadnienia przytoczy w swym przemówieniu prezydent Starzyński. Był na zebraniu w jednym z miasteczek. W całym miasteczku, nie było

ani jednego polskiego sklepu. Wszelkie były w rękach żydowskich.

Przyjechało pięciu młodych żmopców pomorskich, aby złożyć polskie sklepy. Nie mogli tego dokonać, bowiem w miasteczku wszystkie domy były w rękach żydowskich, a każdy żyd nie chciał wynajęz sklepu Polakowi.

— Oto istotne zagadnienie do rozwiązania — mówił prezydent Starzyński — aby tych pięciu polskich kupców mogło sklepy otworzyć i aby nie żydzi byli gospodarzami, a Polacy lokatarami a właścicielami.

Innego rodzaju zagadnienie trapiło drugie miasteczko. Posiadło gimnazjum ogólnie kształcące. Młodzież zdawała maturę i zaśiowała bruki, bowiem nie mogła dostać zajęcia. Cóż czyni? uświadomienie i zorientowanie społeczeństwa? Tworzy szkołę zawodową. To są problemy, które rozwiązać może tylko samo społeczeństwo, społeczność zjednoczoną, zorganizowaną, nie są problemy, których nie powinno zwracać się na barki administracji państwowej.

Przytoczyliśmy dwa przykłady z przemówienia prezydenta Starzyńskiego, z wąskiego odcinka szerokiego frontu zamierzeń Obozu Zjednoczenia Narodowego. Ale ile podobnych, najpełniej istotnych i konkretnych zagadnień mamy do rozwiązania na innych odcinkach naszego życia? Czy dołączamy narody i państwa, które nas zdyszanowały nie dla tego, aby były od nas, ale dla tego, że nie trzeły tyły energii na ukłócenie się wewnątrz państwa i rozwarcie sobie przez obywateli kiel do nogi.

I oto nasuwa się druga charakterystyczna cecha działalności obozu: iżenie do zmiany naszego warchołobstwa, uosobienia, wyrabianie charakteru w sensie twórczej i zgodnej pracy, zdolności podporządkowywania się ważkim sprawom, sprawom narodowym a nie swoim „widziwiom“.

Większe społeczeństwa polskiego, doświadczona skutkami klótni partij i partijkę oczekiwala stworzenia takiej atmosfery pracy. I dlatego zebranie organizacyjne Obozu Zjednoczenia Narodowego w dniu 14 bm. cechował specjalnego rodzaju nastroj, dawno nie widziany na zebraniach zagłębiawskich: nastroj zadowolony, satysfakcyjny, że stać nas na wysiłek pojedynania w imię dobra sprawy, i w imię dobra Polski.

Wzręście stać nas na kłwikadę wojny domowej.

STEFAN ARNOLD.

Traktat handlowy z Francją

Obroty wzrosły o 80 mil. fr.

Nowy traktat handlowy polsko-francuski ma się składać z pięciu głównych układów.

Pierwszym z nich jest traktat handlowy i nawigacyjny.

Drugim aktem jest polsko-francuski układ platniczy za rok 1937. Układ ten ustala m. in. zasadę, że stosunek eksportu francuskiego na rynek polski do eksportu polskiego na rynek francuski ma wynosić 80:100. Na tymże układzie polski wytyka będzie na regulowanie „balansu“ kapitału francuskiego przolegującego w Polsce.

Trzecim układem jest układ kontyngentowy, przewidujący przy stałym stosunku 80:100 regulowanie wzajemnych rozmiarów handlu między oboma krajami. Nad utrzymaniem tego stosunku i nad regulowaniem tym stosunkiem specjalna komisja mieszana polsko-francuska, która zbierać się będzie co 3 miesiące naprzemiennie we Francji i w Polsce. Traktat obecny, zdaniem kol dobrane poinformowanych, powinien pozwolić na powiększenie obrotów polsko-francuskich o nadchodzącym roku o poważną kwotę 60-80 mil. fr.

Czwartą część jest układ umiarkowany. Układ ten, w związku z układem handlowym i platniczym, przewiduje wydzielanie pewnych kwot do wyspożycia 16 mil. fr. z całkowitego obrotu platniczego między Polską a Francją, celem pokrycia wydatków dowożących, związanych z wyjazdami urzę-

stw polskich na Wystawę paryską. O te kwoty, która zostanie wydzielona na cele turystyki wystawowej, zostaną zmniejszony w konsekwencji eksporty owarów francuskich do Polski.

Piąty układ — to porozumienie rolne, wyłączone produktów rolniczych.

Tymczasowe prezydium ORGANIZACJI WIEJSKIEJ O. Z. N. NA OKRĘG KIELECKI

W ślad za powołaniem tymczasowego przewodniczącego okręgu kieleckiego organizacji wiejskiej OZN, którym, jak wiadomo, mianowany został poseł Wacław Długosz, szef Obozu Zjednoczenia Narodowego p. Adam Koc powstało tymczasowe prezydium okręgu kieleckiego organizacji wiejskiej OZN w następującym składzie: p. Antoni Bardziński — prezes OTR, członek wydz. pow. w Częstochowie, p. Szczepan Duniec — członek wydz. pow. w Miechowie, p. Michał Janeczek — rada Izby Rolniczej w Kielcach, p. Stanisław Kąpczak — członek wydz. pow. p. Tomasz Kozłowski — prezes Izby w Kielcach, pow. dr. St. Krawczyński, p. Tadeusz Nowak — prezes OTR w Okleszynie, p. Paweł Sobolewski — prezes woj. Zwr. młody wiek, p. Jan Wojas — prezes OTR i KR w Stopnicy, oraz p. Ignacy Witak — radca Izby Rolniczej w Kielcach.

NA MARGINESIE

WRAŻENIE W ZAGŁĘBIU PO ZEBRANIU OBOZU ZJEDNOCZENIA NARODÓW.

Organizacyjne zebranie Obozu Zjednoczenia Narodowego, które odbyło się w piątek, wywołało znowelizację w Węzłach, zarówno ludzie zaangażowani politycznie, jak i obiektywnie komentowali powstanie OZN w Zagłębiu.

I nie dziwne. Zebranie zgromadziło przedstawicieli miast trzech powiatów: Bystrzyckiego, Zawierciańskiego i Olkuskiego.

Każde miasto przeto zainteresowane było przebiegiem zebrania. W komitecie organizacji reprezentowane są wszystkie większe miasta Zagłębia.

I co ludzie mówią? Oto pytanie które ludzie stawiają.

Zapewne i inną odnośną się linie o światopoglądzie wywołującym i marksistowskiej walki klas a innej i światopoglądzie narodowym. Ci ostatni, o ile kwia w organizacji Stronnictwa Narodowego, odnośną się z rezerwą, siłowierzącą, ale do programu OZZ.

— zgadzamy. Raczej powiada: — zgadzamy co z tego wynika.

Przedstawiciele ideologii walki klas — są nieprzejednani. Nie wierzą, aby przy współnym stole mogło zgodzić się zaledwie pracownik i pracodawca, nie uważa szereg punktów deklaracji p. k. Kocz. W dalszym ciągu trwają w swym sporze, iż tylko socjaliści mogą rządzić krajem, a wówczas nastąpi raj i szczęście wszelkiego rodzaju. — Nie powiada tylko, czy taka jak... w Hiszpanii.

A społeczeństwo t. zw. „neutralne”?

To odnosi się z wyraźną sympatią. Wynika z tego z jednej strony z odpowiedzialności, kaszmiernego myślenia po polsku, programu i ze skłonu obywatelskiego. Być może, i tam i ono ma takie są inne zastrzeżenia do poszczególnych osób, ale... „jeszcze się taki nie widział, aby wszystkim dogodził”.

Ogólne przekonanie jest jednak takie, iż skład komitetu jest dobry.

Co do osoby stojącej na czele komitetu — adwokata dr. M. Lisieckiego, ogólnie przekonanie jest takie, iż wybór trafny i dobry.

Dr. M. Lipiński nie angażował się do tychże politycznie, ale wiadomo niewątpliwie, iż reprezentował zawsze u miarowian kierunek narodowy w sensie w stosunku do form działania, a wyraźnie narodowy, jeżeli chodzi o kwestię dyktanda. Reprezentuje sobą człowieka, nie narzekającego niezadowolonego, wolnego od jakichkolwiek „szewców” politycznych czy materialnych. Powściągliwie szanowany i ceniony, znający życie zagłębiowskie jak mało kto potrafi nie wątpliwie spełnić powierzoną Mu misję.

Czyniwość mieszadrców Zagłębia

DIA MODOŻEY AKADEMICKIEJ

Delegacja akademicka, zbierająca na czelność Zagłębia fundusze na przejazd do Łodzi, odjeżdża na tegoroczną akademicką delegację dla niezamówionej młodzieży akademickiej, domni nam.

Ze strony całego społeczeństwa miał rozowego spotkańsmy się z niezwykłym przychylnym przyjęciem. W rozmowach informowano się w sytuacji na wyższych uczelniach, o nastrojach wśród młodzieży akademickiej, o pracach w organizacjach katolickich i węgłowie oazywano nam wiele sympatii.

Nasz pobyt w Zagłębiu, nie tylko przyporządkowany nam funduszy na cele polityczne, ale także przychylmy się niejednokrotnie do zorientowania tutajjszego społeczeństwa w istotnych przebiegach życia akademickiego.

Uznajemy się w miłym obowiązku podziękować wielką czyniwość, jaką spotkał nas ze strony wszystkich osób, z którą mieliśmy zetknięcia się w ciągu naszego pobytu, co jest jedyną i najważniejszą miłą dla nas niepowinno nadzieję, że nasz kilkudniowy pobyt w Zagłębiu ugruntował nas jeszcze bardziej w tym miłym przywiedzeniu, jak dalece społeczeństwo zagłębiowskie uważa się w naszym potrzebi i jak cła młodzież akademicka jest mu bliska.

Dalszy skład osobowy komitetu — wskazuje na istotne zjednoczenie do wspólnego działania wszystkie warstwy wszystkie sfery, wszystkie stany miast zagłębiowskich, od robotnika do przemysłowca.

Jeżeli się zważy, iż Oboz Zjednoczenia Narodowego w Zagłębiu skupił ludzi, którzy zjednoczyli się nie z jakiegos

nakazu lub przymusu, a z dobrej, szczerzej i nie przymuszony woli — to ten fakt już sam dostatecznie przemawia o jego mocnych i zdrowych podstawach.

Na tych podstawach rozpocznie się praca dla dobra sprawy narodowej, dla dobra Zagłębia, dla dobra Polski.

(as)

WYŚCIGI KONNE Z TOTALIZATOREM

odbędą się:

w Katowicach na torze wyścigowym w Brynówie

w dniach: 16, 17, 20, 23, 27 i 30 maja, 2, 6, 9 i 13 czerwca 1937 roku.

Początek gonitw o godz. 15.30 bez względu na pogodę.

KOMUNIKACJA: Autobusami z Rynku do toru wyścigowego. Tramwajami do Parku Kościuski.

JE. ks. biskup dr. Kubina na wizytacji w Dąbrowie

W wali Akcji Katolickiej w Dąbrowie odbyło się zebranie organizacyjne Komitetu obchodu uroczystości św. Bożego Ciała oraz przyjęcia J. E. ks. biskupa dr. Kubina, który przybędzie do Dąbrowy prawdopodobnie w końcu kwietnia.

Zebranie zgłosił i przewodniczył p. k. Mac. Mongul, sekretarzowa zaś p. Przechodnia.

W r. b. w Boże Ciało po uroczystym nabożeństwie wyruszy procesja a R. den i przejdzie trasą roku nb.

Zebrani powołał przedyskutować sekcje pochodową i kierowniczą a asysty, porządkową i w związku z przyjęciem J. E. ks. biskupa Kubiny sekcje dekoracyjną i finansową.

Do przedyskutowania Komitetu weszli: ks. prob. Stefan Niedzwiedzki, ks. S. Kowalski, ks. J. Zawadzki, ks. R. Jaros, prezes PAK moc. Mongul, pp. K. Kalski i Przechodnia.

Do sekcji pochodowej i kierowniczej weszli pp. K. Kalski, Bielski, Leon Witkowski i Buczko; do sekcji porządkowej pp. ks. Kowalski, Żmijewski, Marian. Herman, Dudziński, Młodzik, Stanisław, Piaskowski, Stanisław, Gola, Buras, J. i Czubak;

do sekcji dekoracyjnej pp. ks. R. Jaros, ind. Wojewódzki, Dulski, prof. Kuźniak i Bielski;

do sekcji finansowej pp. ks. J. Zawadzki, Mmusiał, Paszkowski i Jachimczyk.

KRONKA ZAGŁĘBIU

KALENDARZ DNIA

Niedziela

16 Maj
Zielone święta. Andrzej B. Słowiański: Wiaroława.
Środa wsch. 5.40, zach. 19.28
Księżyca wsch. 9.57, zach. —

HISTORIA PODAJE:

1429 Urodził się Kazimierz Jagiellończyk.
1561 Zmarł w Tarnowie hetman Jan Tarnowski.
1861 Zezłenie państwowy w Król. Polakim.
1929 Otwarcie Powozowej Wystawy Krajowej w Poznaniu.

PRZYSŁOWIA:

„Ślub majowy — grob gołowy”.

Z RĘSŁI ZŁAGŁY MYALI:

Każdy potrzebuje miłosierdzia,
Niech więc nam będzie miłosierdnym.
Św. Augustyn.

17 maj

Poniedziałek święto. Paschalis i Brum.
Środa wsch. 5.39, zach. 19.26
Księżyca wsch. 11.11, zach. 0.19

Kina w Sosnowcu grają dziś
ZAGŁĘBIE: „Północ wola”
PALACE: „Komediast”.
EDEN: „Niepcha”.

× **ODCZYT.** W środę dnia 19 m. o godz. 19 odbędzie się w lokalu Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych Repłielj Polskiej w Sosnowcu przy ul. Sienkiewicza 17a staraniem zarządu głównego tego Związku odczyt p. prof. Bogdana Kremeniewskiego p. „Polityka gospodarczo-społeczna prezydenta Stanów Zjednoczonych Roosevelt’a”, na który zarząd Związku wszystkich pracowników interesujących się tym problemem zaprasza.

BUSKO-ZDRÓJ

skutecznie leczy reumatyzm

Tani sezon wiosenny od 1 maja.

Coż TO — OBECNIE ZGODA?

W posygu domowym małżeństwa K. stała miła miłość jakiegoś czasu, a już zadowolony był wesołym rankiem. Epitety, jakimi darzył się małżonkowie, zupełnie nie były powodem do tych czułych słów, jakich używał, będąc jeszcze narzeczoną.

„Daj mi więcej pieniędzy.” — wołała pan K., ale nie bodeś potrafiłować tak! mój małżonkowi, jak wiesz. Wówczas i ja potrafię przyszydzć dobre kawę.”

„Tutaj, zupełnie nie potrzeba wielkich wydatków.” krzeczył na to w odpowiedzi pan K. — To tylko dla dobra naszego. Wówczas i ja potrafię przyszydzć dobre kawę.”

„Ogodo czasu!” krzeczył małżonkowi K. nstały jak za dotknięciem różdżki czarodziejki. A przyczyna tego była prosta! 2167

Porządek nabożeństw

W ZIELONE ŚWIĘTA

W KOŚCIELE W. N. M. P. W SOSNOWCU

NIEDZIELA:

godz. 6 — prymanie z naboż.;
godz. 8 — msza św. dla szkoł;
godz. 9.30 — msza św. dla szkoł;
godz. 12.30 — msza św.;
godz. 7.30 — msza św. w kaplicy wieśniadnej;
godz. 9.30 — msza św. w kaplicy Huta-Milowice;
godz. 16 — Majowe nabożeństwo.

PONIEDZIAŁEK:

godz. 6 — prymanie z naboż.;
godz. 8 — msza św.;
godz. 9.30 — msza św. dla szkoł;
godz. 11 — msza i kazanie;
godz. 12.30 — msza św. w kaplicy wieśniadnej;
godz. 16 — Majowe nabożeństwo.

W BĘDZINIE

W Ześlanie Ducha świętego i poniedziałek świętoznym prymanie o godz. 7.15, msza św. o 9 i 10.30. o 11. Nabożeństwo majowe o godz. 15.30

W DĄBROWIE

Niedziela, godz. 6.30—jutrze, g. 7 — prymanie, g. 8.30—msza św. dla szkoł powoz, g. 9.30 — msza św. dla szkoł średnich, g. 10.30 — msza św. z nauką o Sakramencie Bierzmowania w kaplicy na Legionowej, g. 11 — msza.

Poniedziałek, godz. 6.30—jutrze, g. 7 — prymanie, g. 8.30—msza św. dla szkoł powoz, g. 9.30—msza św. dla szkoł średnich, g. 10 — msza św. z nauką w kaplicy na Legionowej, g. 11—msza.

Nabożeństwo majowe w święta i niedziela zaraz po nieposprawach, w dni powoznie o godzinie 18.30.

Dzień chorych

W BĘDZINIE

Dnia 4 czerwca br. Stow. Pań Wincetnych urządza dzień chorych dla wszystkich chorych w parafii.

Należy już teraz zgłaszać wszystkich chorych nie tylko ubogich ale i zamożnych w kancelarii parafialnej. Po chorych ubogich będą posłane powozy.

Te przedstawiciele chorych do kościoła, chory zostają, odpowiedni, wysłuchają specjalnego nabożeństwa i nauki, oraz otrzymają błogosławieństwo, które Kościół przepisal dla chorych.

Po zakończeniu uroczystości w kościele — wszyscy chory zostają poddję śniadaniem.

Zapewnowa także zostanie chorym opieką lekarska na ten dzień.

× **ODROZCENIE POSIEDZENIE.** Zapowiadane na piątek posiedzenie Rady miejskiej w Czeladzi nie odbyło się i zostało odwołane do następnego piątku.

× **WYSTAWA UCZNIOWSKA W GIM NAZJM STASZICA.** Dnia 16. 17 i 18 maja odbędzie się w budynku państwowego gimnazjum im. St. Staszica w Sosnowcu wystawa rysunków oraz prac zajęć praktycznych. Otwarcie wyciecz nastąpi w niedzielę o godz. 11. Wystawa będzie czynna w dzień: niedziela od godz. 11—13 i 16—18; poniedziałek 11—13 i 16—18; wtorek 16—18—

× **SZKOŁA ZDROWIA TOWARZYSTWA HIGIENICZNEGO.** Bezpłatne pogadanki higieniczne odbywają się w każdy wtorek o godz. 18.30 w sali J. katolickiej w Sosnowcu, ul. Chemicznej 12. Dnia 18 m. dr. M. Molicki:

— Jak się pospodiłkami dla ustroju dzieciego niebezpieczna są saba pora letnia; — Dnia 25 m. dr. L. Cwojdzka:

— „Potrzeba opieki lekarskiej nad kobietą ciężarną”.

Wykonanie solidne i dogodne warunki płatności

_____

Wykonanie solidne i dogodne warunki płatności

NALEPIEJ PIERZE PROSZEK

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO
i SPRZEDAŻ

PIASEK
budowlany biały, bez
muli i szwra okazuje
nie trudno do sprzedania
Sosnowiec, ul. Dębowa
26. Telefon 616-21.

1887

ULE
z parcelami do sprzeda-
nia. Wiadomość: Kar-
ny, Niemca. 2216

2216

Wapno

z placu Hoffmanowskie-
go w brzołach i ławo-
nie, znane ze swej do-
broci, polecają Zakłady
Wapniarskie Józef Za-
ludziński w Sosnowcu.
Pieniąż 8. Tel. 623-67.

1544

KAFLE

białe i kolorowe, płyty
gładkie, cegła sa-
mowolna, wapno gae-
ne, posadzka, wszelkie
przybory do pieców itp.
sprzedaje najtaniej
„Piecak” Sosnowiec
„Hala Targowa” w po-
dwórni, wejście Sos-
nowiecka 25. — telefon
623-67.

1187

6 FOTOGRAFII
do wstążki lagitana-
cji sz. 1.50, 6 portretów
od Komuni św. sz. 1.50.
Fot. Bracia Altman,
Sosnowiec, 3 Maja Nr.
11.

2233

FARBY

lakier, pokost, pedzla,
suetzka, mydła itd. po
cenach najniższych po-
leca: Fr. Pietranek,
Sosnowiec, ul. Modre-
skiego 16 (vis a vis ko-
ściół). Telefon 680-70

2260

WILLA

z ogrodem — żarłd —
Blok do sprzedania,
wyświetlanie cało-
ści lub pojedynczych po-
koi. — Wiadomość:
„Mas” Katowice. Po-
sta-restaurant. 2094

2094

KILKA PARCEL

do sprzedania w War-
szawie, Sosnowcu, w
sielcu Bukowie, i Oj-
cowiu. — Wiadomość:
Stronkowi, Sosno-
wiec, tel. 61357 od
8 — 10 rano. 2207

2207

SKLEP

koloniada — spójny
sprzedam, punkt i kla-
sy z powodu wyjazdu.
Wiadomość w Admini-
stracji „Kurjera Za-
chodniego”. 2156

2156

Zakład
pieczętkarski

LUCJAN STYBLER
Maj. Sosnowiec, 4-ge
Maja 26, i ul. Ma-
łachowskiego 9, telefon
618-82 — wykonuje pie-
częci, awydy emali-
wana i t.p. 1376

1376

Tapczany

okazany nowoczesne,
matowe, korałki, fo-
tele klubowe kanady-
skie, słaki, reperece,
odwieszanie mebli,
cegieły dywany, ceny ni-
zkie. Warunki dogodne

2260

Tomczyk

Sosnowiec, ul. 1-po Ma-
ja 14. Telefon 63-105.

2269

WILLA

jednopiętrowa, komfor-
towa, centralne ogrze-
wanie, elektryczność
gaz, ogródki, garaż do
sprzedania w Krakowie
dzielnica willowa. Zgło-
szenia do Administracji
pod „Komfortowa”. 2203

2203

SKLEP

spójny w dobrym
punkcie do sprzedania
również tano od sprze-
dania. Wiadomość: Ad-
ministracja „Kurjera Za-
chodniego”. 2195

2195

SKLEP

w dobrym punkcie z
powodu wyjazdu do
sprzedania. Wiadom-
ści: Kurjer Zachod-
ni Dębowa Gór. 2223

2223

HERBLAKA

grubociłowa 900 mm.
szerokości okazynie
tanie do sprzedania. —
Wiadomość: Sosnowiec,
tel. 61-414. 2260

2260

ULE

warszawskie ramowe z
parcelami okazynie
do sprzedania. Wiado-
mość w Administracji
„Kuriera Zachodniego”
2200

2200

OKAZIA!

Do sprzedania willa
komfortowa z ogrodem
owocowym w centrum
Sosnowca za 30 tysią-
cy. Wiadomość w Ad-
ministracji. 2204

2204

DOM

dachodowy, tródmiejski
Sosnowiec, ul. Ma-
łachowskiego, bez du-
żaw, z powodu wyje-
zdu sprzedam 75.000 zł.
Zgłoszenia Administra-
cja K. Z. pod „M. B.”
2224

2224

DOM

bez lokatorów do sprze-
dania przy ul. Pilsud-
skiego. Wiadomość —
Łądzkiego 15 m. 10,
Tyrala. 2227

2227

DOM

nowy Pogoń 55.000 zł.
Młyn wodno-turbiny
36 móg 50.000. Dom
nowy Pilsudskiego So-
nowiec 20.000. Gospi-
darska willa 15.000
7.500. Plac Rudna 35
prętów. Plac Wiejski
28 prętów. Plac Pilsud-
skiego 40 prętów 4.500.
Domek nowy Zagłębie
3.500. Sosnowiec, Mo-
łachowskiego 12, bryła
62544. 2254

2254

Nie ma sadzy, nie ma pyłu węglowego
dzięki kuchence elektrycznej

W okresie od 10 maja do 15 czer-
wca br. dodajemy do każdej zakupo-
nej u nas kuchenki elektrycznej
komplet garnków. Na okres letni
dla gotujących na elektryczności
znosimy II-blok.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim S.A.

KAFLE

i przybory do pieców.
Nierozróżnialne jakos-
ci polca: Ciesław
Chodulski, Sosno-
wiec, Sileska 4. 2262

2262

SPRZEDAŻ

maszyni stolarze u-
żywane w dobrym sta-
nie. Wiadomość „Kur-
ier Zachodni”. 2210

2210

SPRZEDAM

dom z ogrodem. Dąbro-
wa Gór. Kościuski 45
Wiadomość u gospo-
dara. 2243

2243

SKLEP

urządzenie z towarem
sprzedam, tani, pówód
wyjazdu. Sosnowiec,
Perla 17. 2237

2237

MEBLE

stolowa, galanteria, ap-
plaud, sztuki fajer-
y, czerne, gotowe i na
zamówienie. Nowocze-
sne otomany, tapczany
przeróbki. Na dopr-
nych warunkach wy-
twórnia

2243

P. TOMCZYK

Sosnowiec, Młodzież-
ska Nr. 30 (Hala Ro-
woju). 2250

2250

Duży wybór

najnowsze wzory ubi-
ory męskiej oraz kupa-
ki i wianuski do ko-
muni św. po cenach ni-
ższych poleca.

2250

Z. Prószyński

Sosnowiec, Młodzież-
ska Nr. 30 (Hala Ro-
woju). 2250

2250

BIURO

PISANIA PODAN-
do władz sągodych i
administracyjnych
ras przepisanych
maszynie 2252

2252

E. Lwowskiego

Sosnowiec, Warsza-
wska 6 I-sze piętro, po-
kre do Sądu Grodzkie-
go pospyż w roki po-
tyczek, rachunki o-
tarte, w sprawie
eksmizyjnych i innych

2252

TANATOL

ten-
KARALUCHY
I PRUSAKI

2252

Dziś KINO „ZAGŁĘBIE” Dziś

Polska komedia muzyczna
z udziałem znakomitego barytona polskiego,
JERZEGO CZAPLICKIEGO

FREDEK
USZCZĘŚLIWIĄ ŚWIAT

W rol. gł.
L. HALAMA, K. LUBIECKA, A. ZELISKA, A. FERTNER, J. ORWID,
J. KURNAKOWICZ, J. KONRAD i inni

Nadprogram, dodatkowe kolory, p.t. MIKI KAPELMISTRZEM,
oraz autentyczne zdjęcia Hiszpani Początek godz. 8.30.

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252

2252